

EKONOMİ GÖSTERGELERİ

KASIM 2017

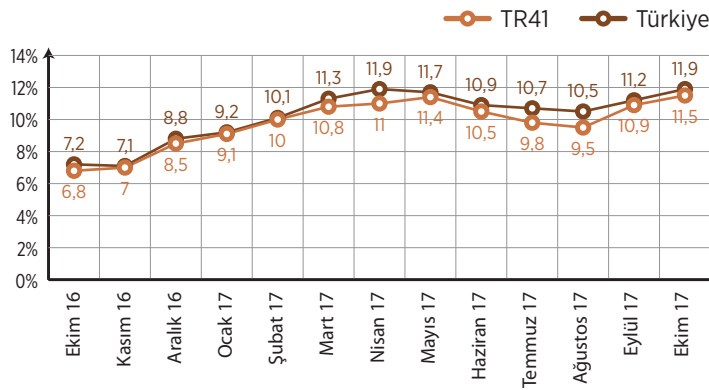

Ekonomi Göstergeleri Bülteni
2017-11

www.bebka.org.tr

ENFLASYON GÖSTERGELERİ

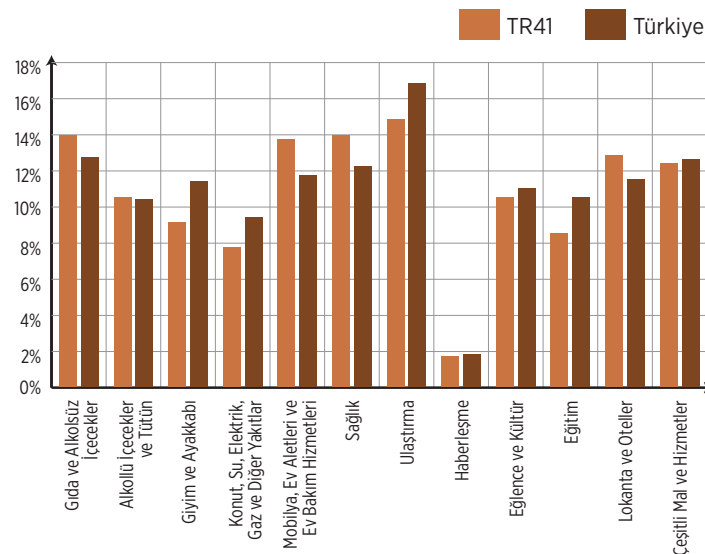
↘ TÜKETİCİ FİYATLARI ENDEKSİ (TÜFE)

2017 yılı Ekim ayında 2003 Temel Yıllı Tüketici Fiyatları Endeksi bir önceki aya göre ülke genelinde %2,08, TR41 Bölgesinde ise %1,87 artış yaşamıştır.

Ülke geneli yıllık en fazla artış %16,79 ile ulaştırma grubunda gerçekleşti. TÜFE'de, bir önceki yılın aynı ayına göre gıda ve alkolsüz içecekler %12,74, çeşitli mal ve hizmetler %12,63, sağlık %12,21 ve ev eşyası %11,65 ile artışın yüksek olduğu diğer ana harcama gruplarıdır.

↘ TÜFE ANA HARCAMA GRUPLARI

Ekim ayında TÜFE'de Türkiye geneli yıllık enflasyon %11,9, TR41 Bölgesinde ise %11,5 olarak gerçekleşti

Aylık düşüş gösteren grup %1,75 ile eğlence ve kültür oldu. Ana harcama grupları itibariyle 2017 yılı Eylül ayında endekste yer alan gruplardan sadece gıda ve alkolsüz içecekler grubunda %0,23 oranında düşüş gerçekleşti.

Aylık en yüksek artış %11,51 ile giyim ve ayakkabı grubunda oldu. Ana harcama grupları itibariyle 2017 yılı Ekim ayında endekste yer alan gruplardan, ev eşyasında %2,96, ulaşımda %2,61, gıda ve alkolsüz içeceklerde %1,97 ve konutta %0,94 artış gerçekleşti.

Aylık en yüksek artış %2,77 ile TR22 (Balıkesir, Çanakkale)'de oldu. İstatistikî Bölge Birimleri Sınıflaması (İBBS) 2. Düzey'de bulunan 26 bölge içinde, bir önceki yılın Aralık ayına göre en yüksek artış %10,68 ile TR52 (Konya, Karaman) bölgesinde, bir önceki yılın aynı ayına göre en yüksek artış %13,32 ile TRC1 (Gaziantep, Adıyaman, Kilis) bölgesinde ve on iki aylık ortalamalara göre en yüksek artış %11,99 ile TR81 (Zonguldak, Karabük, Bartın) bölgesinde gerçekleşti.

TR41 Bölgesinde ana harcama gruplarında bir önceki yılın aynı ayına göre en yüksek artış %14,80 ile ulaştırma grubunda gerçekleşti

TR41 Bölgesinde endekste yer alan diğer gruplardan sağlıkta %13,92, gıda ve alkolsüz içeceklerde %13,91, ev eşyasında %13,74, lokanta ve oteller grubunda %12,75, çeşitli mal ve hizmetler grubunda %12,38, alkollü içecekler ve tütünde %10,5, eğlence ve kültürde %10,45, giyim ve ayakkabıda %9,06, eğitimde %8,49, konut, su, elektrik, gaz ve diğer yakıtlar grubunda %7,68, haberleşmede %1,62 artış yaşandı.

Kaynak: TÜİK Enflasyon ve Fiyat İstatistikleri, 2017

ENFLASYON GÖSTERGELERİ

Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi
aylık %1,71 arttı

Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi Ekim 2017

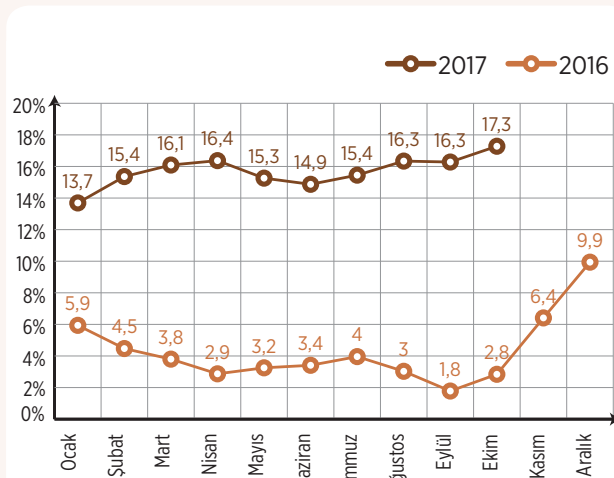
Yurt içi üretici fiyat endeksi (Yİ-ÜFE), 2017 yılı Ekim ayında bir önceki aya göre %1,71, bir önceki yılın Aralık ayına göre %11,66 bir önceki yılın aynı ayına göre %17,28 ve on iki aylık ortalamalara göre %14,47 artış gösterdi.

Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi ve Değişim Oranları (2003=100), Ekim 2017

SEKTÖRLER (NACE REV.2)		ENDEKS	AYLIK DEĞİŞİM (%)	ÖNCEKİ YILIN ARALIK AYINA GÖRE DEĞİŞİM (%)	ÖNCEKİ YILIN AYNI AYINA GÖRE DEĞİŞİM (%)	ON İKİ AYLIK ORTALAMALARA GÖRE DEĞİŞİM (%)
	Yİ-ÜFE	306,04	1,71	11,66	17,28	14,47
	B-Madencilik ve Taşocakçılığı	398,69	2,11	10,96	13,40	12,95
	C-İmalat Sanayi	310,69	1,68	12,40	18,86	16,28
	D-Elektrik, Gaz	213,95	2,10	2,59	0,68	-5,11
	E-Su temini	299,73	0,35	9,97	11,50	10,28

Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi Ana Sanayi Grupları ve Değişim Oranları (2003=100), Ekim 2017

ANA SANAYİ GRUPLARI		ENDEKS	AYLIK DEĞİŞİM (%)	ÖNCEKİ YILIN ARALIK AYINA GÖRE DEĞİŞİM (%)	ÖNCEKİ YILIN AYNI AYINA GÖRE DEĞİŞİM (%)	ON İKİ AYLIK ORTALAMALARA GÖRE DEĞİŞİM (%)
	Yurt İçi ÜFE	306,04	1,71	11,66	17,28	14,47
	Ara malı	326,30	2,23	15,15	24,30	19,55
	Dayanıklı Tüketim Malı	232,34	0,49	12,97	14,75	13,42
	Dayanısız Tüketim Malı	266,82	0,26	6,90	9,22	9,10
	Enerji	359,02	3,44	7,94	12,39	10,36
	Sermaye Malı	265,85	1,89	12,69	17,33	13,57

Aylık en fazla artış ham petrol ve doğal gazda gerçekleşti.

Bir önceki aya göre en fazla artış; %10,15 ile ham petrol ve doğal gaz, %7,63 ile kok ve rafine petrol ürünleri, %3,54 ile ana metallerde gerçekleşti. Buna karşılık gıda ürünleri %0,48 ve temel eczacılık ürünleri ve müstahzarları %0,01 ile bir ay önceye göre endekslerin en fazla düştüğü alt sektörler oldu.

Ana sanayi gruplarında aylık en fazla artış enerji mallarında gerçekleşti.

Ana sanayi grupları sınıflamasına göre 2017 yılı Ekim ayında aylık en fazla artış enerji mallarında ve yıllık en fazla artış da ara mallarında gerçekleşti.

Kaynak: TÜİK Enflasyon ve Fiyat İstatistikleri, 2017

İHRACAT GÖSTERGELERİ

➤ İHRACAT (ABD DOLARI, Kanuni Merkez Bazında*)

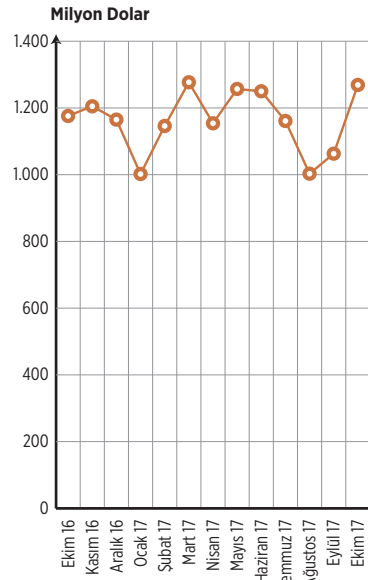
	EKİM 2017	OCAK-EKİM 2017	OCAK-EKİM 2016	DÖNEMSEL ARTIŞ-AZALIŞ (%)
Bursa	1.269.850.000	11.587.091.000	10.588.335.000	9 %
Eskişehir	79.251.000	712.159.000	706.962.000	1 %
Bilecik	11.171.000	92.049.000	81.503.000	13 %

Not: Rakamlar yaklaşık değerlerdir.

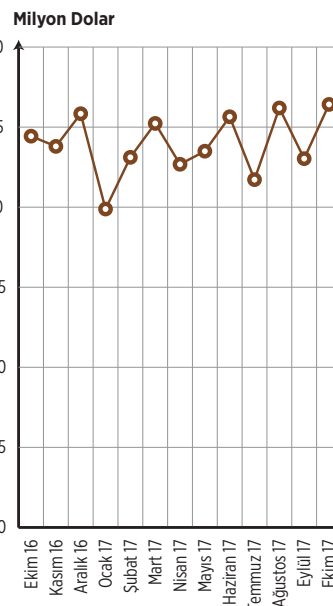
TR41 Bölgesi illerinden Bursa'da 2017 yılı Ekim ayında 1,270 milyar dolar dolaylarında ihracat gerçekleştirilmiştir. 2016 yılı ile kıyaslandığında 2017 yılında aynı dönemde Bursa'dan yapılan toplam ihracatta yaklaşık %9'luk bir artış yaşanmıştır. Yine ilgili dönem kıyaslandığında, Eskişehir ihracatında da az da olsa %1 dolaylarında bir artış

görülmektedir. Göreceli olarak Bursa ve Eskişehir illerine göre daha az ihracata sahip olan Bilecik'te ise, 2017 yılının Ekim ayında ihracat 11 milyon doları aşan bir değere sahip olmuştur. 2016 yılı ile kıyaslandığında, Bilecik'te Ocak-Ekim döneminde %13'lük bir artış yaşandığı ortaya çıkmaktadır.

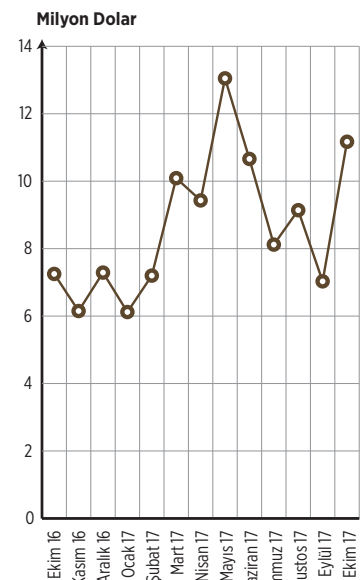
➤ BURSA

➤ ESKİŞEHİR

➤ BİLECİK

*Kanuni Merkez: Vergiye tabi kurumların esas nizamname veya mukavelenelerinde veya teşkilat kanunlarında gösterilen merkezdir.

Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM), 2017

İHRACAT GÖSTERGELERİ

2017 yılı Ocak - Ekim döneminde TR41 Bölgesinde en fazla ihracat yapılan 5 ülke arasında Almanya, İtalya ve Fransa önde gelmektedir.

↘ ÜLKELER BAZINDA İHRACAT

↘ BURSA

OCAK - EKİM 2017	
Almanya	1.719.292.000 \$
İtalya	1.600.144.000 \$
Fransa	1.140.857.000 \$
İspanya	732.546.000 \$
ABD	648.734.000 \$

OCAK - EKİM 2016	
Almanya	1.648.894.000 \$
İtalya	1.440.582.000 \$
Fransa	1.115.142.000 \$
İspanya	626.829.000 \$
ABD	603.095.000 \$

↘ ESKİŞEHİR

OCAK - EKİM 2017	
ABD	232.134.000 \$
Almanya	76.564.000 \$
Fransa	59.467.000 \$
Avusturya	28.948.000 \$
Romanya	25.102.000 \$

OCAK - EKİM 2016	
ABD	219.973.000 \$
Almanya	75.410.000 \$
Fransa	61.638.000 \$
Avusturya	32.284.000 \$
Romanya	26.603.000 \$

↘ BİLECİK

OCAK - EKİM 2017	
Çin	16.410.000 \$
Birleşik Krallık	10.275.000 \$
Romanya	9.085.000 \$
Finlandiya	5.118.000 \$
İtalya	5.001.000 \$

OCAK - EKİM 2016	
Birleşik Krallık	10.015.000 \$
Çin	7.942.000 \$
Romanya	6.681.000 \$
İtalya	5.568.000 \$
Filipinler	4.981.000 \$

Bu dönemde, bir önceki yıla göre Bursa ilinden Almanya, İtalya, İspanya, Fransa ve ABD'ye yapılan ihracat miktarlarında artışlar yaşanmıştır. Eskişehir ilinde de 2017 yılının Ocak-Ekim döneminde, bir önceki yılın aynı dönemine göre ABD ve Almanya'ya ihracatın arttığı görülmekle

birlikte Fransa, Avusturya ve Romanya'ya yapılan ihracatta azalışlar yaşandığı ortaya çıkmaktadır. Bilecik ilinin ihracat rakamları incelendiğinde ise özellikle Çin'e olan ihracatta önemli bir artış yaşanırken İtalya'ya yapılan ihracatın bir miktar azaldığı görülmektedir.

Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM), 2017

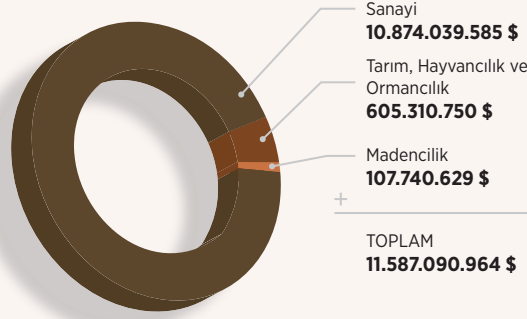
İHRACAT GÖSTERGELERİ

2017 OCAK - EKİM

BURSA

Bursa'dan yapılan ihracatın %94'ünü sanayi sektörü oluşturmaktadır.

Tarım, hayvancılık ve ormancılık ürünleri ihracatı toplam ihracatın %5 dolayındadır. Madencilik sektöründen yapılan ihracat ise %1 düzeyinde pay almaktadır.

İhracatta İlk 10 Sektör (\$)

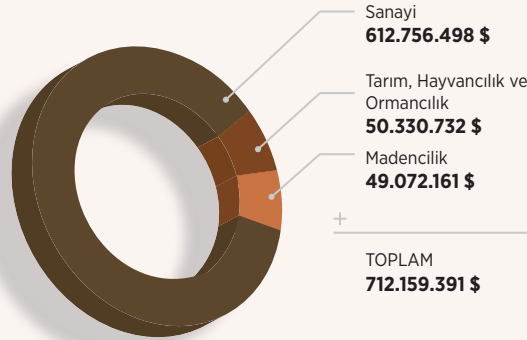
Otomotiv Endüstrisi	7.328.625.000
Tekstil ve Hammaddeleri	805.342.000
Çelik	634.969.000
Hazırgiyim ve Konfeksiyon	542.870.000
Makine ve Aksamları	510.630.000
Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	348.658.000
Mobilya, Kâğıt ve Orman Ürünleri	344.253.000
Demir ve Demir Dışı Metaller	280.783.000
İklimlendirme Sanayii	215.340.000
Elektrik Elektronik ve Hizmet	130.000.000

Not: Rakamlar yaklaşık değerlerdir.

ESKİŞEHİR

Sanayi sektörü Eskişehir'de toplam ihracatın %86'sını oluşturmaktadır.

Tarım, hayvancılık ve ormancılık sektöründe bu oran %7 olarak gerçekleşmiş iken madencilik sektörüne ait olan ihracat da toplam ihracatın yine %7'si dolaylarındadır.

İhracatta İlk 10 Sektör (\$)

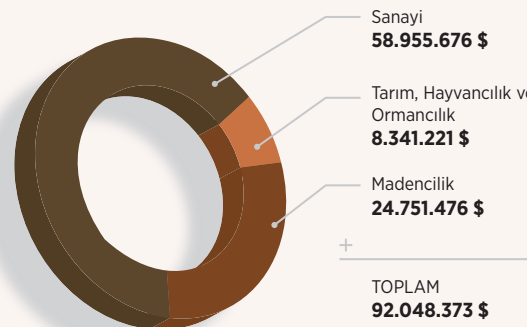
Savunma ve Havacılık Sanayii	252.925.000
Demir ve Demir Dışı Metaller	69.953.000
Makine ve Aksamları	59.210.000
Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	52.860.000
Madencilik Ürünleri	49.072.000
Çimento, Cam, Seramik ve Top. Ür.	45.125.000
İklimlendirme Sanayii	35.263.000
Elektrik Elektronik ve Hizmet	32.557.000
Hububat, Bakliyat, Yağlı Toh. ve Mam.	31.959.000
Hazırgiyim ve Konfeksiyon	26.593.000

Not: Rakamlar yaklaşık değerlerdir.

BİLECİK

%64'lük pay ile sanayi sektörü Bilecik ilinde ön plana çıkmaktadır.

Bilecik ilinde %64'lük ihracat payına sahip olan sanayi sektörünü %27 ile madencilik sektörü takip etmektedir. Tarım, hayvancılık ve ormancılık sektöründen bu dönemde yapılan ihracatın toplam ihracat içindeki payı da %9 dolaylarındadır.

İhracatta İlk 10 Sektör (\$)

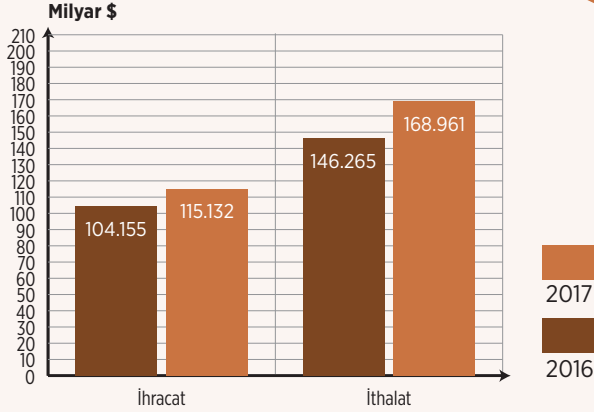
Demir ve Demir Dışı Metaller	30.945.000
Çimento Cam Seramik ve Top. Ür.	25.668.000
Madencilik Ürünleri	24.751.000
Hububat, Bakliyat, Yağlı Toh. ve Mam.	6.790.000
Makine ve Aksamları	1.669.000
Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller	1.515.000
Tekstil ve Hammaddeleri	422.000
Çelik	127.000
Elektrik Elektronik ve Hizmet	39.000
Mobilya, Kâğıt ve Orman Ürünleri	36.000

Not: Rakamlar yaklaşık değerlerdir.

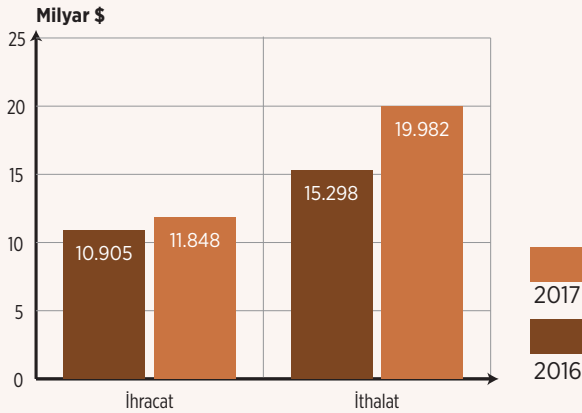
Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM), 2017

DIŞ TİCARET İSTATİSTİKLERİ

TÜRKİYE GENELİ Dış Ticaret, OCAK - EYLÜL

Dış Ticaret, EYLÜL

İhracat %8,7, ithalat %30,6 arttı
Dış ticaret açığı %85 arttı

Türkiye İstatistik Kurumu ile Gümrük ve Ticaret Bakanlığı işbirliğiyle oluşturulan geçici dış ticaret verilerine göre; ihracat 2017 yılı Eylül ayında, 2016 yılının aynı ayına göre %8,7 artarak 11 milyar 848 milyon dolar, ithalat %30,6 artarak 19 milyar 982 milyon dolar olarak gerçekleşti.

Mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış seriye göre ihracat %2,6 arttı

Mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış seriye göre; 2017 Eylül ayında bir önceki aya göre ihracat %5 azaldı, ithalat %10,5 arttı. Takvim et-

kilerinden arındırılmış seriye göre ise; 2017 yılı Eylül ayında önceki yılın aynı ayına göre ihracat %5,4, ithalat %26,3 arttı.

AYLARA GÖRE DIŞ TİCARET, EYLÜL 2017 (MİLYON \$)								
AYLAR	YIL	İHRACAT (FOB)		İTHALAT (CIF)		DIŞ TİCARET DENGESİ		İHRACATIN İTHALATI KARŞILAMA ORANI
		DEĞER	DEĞİŞİM (%)	DEĞER	DEĞİŞİM (%)	DEĞER	DEĞİŞİM (%)	
Ocak-Eylül	2016	104.155		146.265		-42.099		71,2
	2017	115.132	10,5	168.961	15,5	-53.829	27,9	68,1
Eylül	2016	10.905		15.298		-4.395		71,3
	2017	11.848	8,7	19.982	30,6	-8.135	85,0	59,3

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu, 2017

DIŞ TİCARET İSTATİSTİKLERİ

➤ Avrupa Birliği'ne ihracat %7,9 arttı

Avrupa Birliği'nin (AB-28) ihracattaki payı 2016 Eylül ayında %50,2 iken, 2017 Eylül ayında %49,8 oldu. AB'ye yapılan ihracat, 2016 yılının aynı ayına göre %7,9 artarak 5 milyar 904 milyon dolar olarak gerçekleşti.

➤ En fazla ihracat yapılan ülke Almanya oldu

Almanya'ya yapılan ihracat 2017 Eylül ayında 1 milyar 234 milyon dolar olurken, bu ülkeyi sırasıyla 766 milyon dolar ile İngiltere, 678 milyon dolar ile ABD ve 654 milyon dolar ile Irak takip etti.

➤ İthalatta ilk sırayı Çin aldı

Çin'den yapılan ithalat, 2017 yılı Eylül ayında 2 milyar 142 milyon dolar oldu. Bu ülkeyi sırasıyla 1 milyar 914 milyon dolar ile Almanya, 1 milyar 821 milyon dolar ile Rusya ve 999 milyon dolar ile ABD izledi.

➤ Yüksek teknolojlili ürünlerin imalat sanayi ihracatı içindeki payı %3,9 oldu

Teknoloji yoğunluğuna göre dış ticaret verileri, ISIC Rev.3 sınıflaması içinde yer alan imalat sanayi ürünlerini kapsamaktadır. Eylül ayında ISIC Rev.3'e göre imalat sanayi ürünlerinin toplam ihracattaki payı %93,3'tür. Yüksek teknoloji ürünlerinin imalat sanayi ürünleri ihracatı içindeki payı %3,9, orta yüksek teknolojlili ürünlerin payı ise %35,6'dır.

➤ Yüksek teknolojlili ürünlerin imalat sanayi ithalatı içindeki payı %14,6 oldu

İmalat sanayi ürünlerinin toplam ithalattaki payı %82,3'tür. 2017 Eylül ayında yüksek teknoloji ürünlerinin imalat sanayi ürünleri ithalatı içindeki payı %14,6, orta yüksek teknolojlili ürünlerin payı ise %40,9'dur.

Teknoloji Yoğunluğuna Göre İmalat Sanayi Ürünleri Dış Ticaret, Eylül 2017 (Milyon ABD \$)

	EYLÜL				OCAK-EYLÜL			
	2016		2017		2016		2017	
	DEĞER	%	DEĞER	%	DEĞER	%	DEĞER	%
	İHRACAT (FOB)							
Toplam	10.242	100,0	11.050	100,0	98.157	100,0	108.345	100,0
Yüksek teknolojlili ürünler	347	3,4	432	3,9	3.341	3,4	4.136	3,8
Orta yüksek teknolojlili ürünler	3.549	34,6	3.930	35,6	32.084	32,7	36.789	34,0
Orta düşük teknolojlili ürünler	2.659	26,0	2.983	27,0	28.194	28,7	31.387	29,0
Düşük teknolojlili ürünler	3.688	36,0	3.705	33,5	34.538	35,2	36.033	33,0
	İTHALAT (CIF)							
Toplam	13.033	100,0	16.452	100,0	123.411	100,0	137.735	100,0
Yüksek teknolojlili ürünler	2.089	16,0	2.409	14,6	21.113	17,1	20.211	14,7
Orta yüksek teknolojlili ürünler	5.923	45,4	6.732	40,9	55.676	45,1	56.377	40,9
Orta düşük teknolojlili ürünler	3.383	26,0	5.540	33,7	30.766	24,9	45.410	33,0
Düşük teknolojlili ürünler	1.639	12,6	1.771	10,8	15.856	12,8	15.738	11,4

Tablodaki rakamlar yuvarlamadan dolayı toplamı vermeyebilir. Teknoloji yoğunluğuna göre ürün grupları sınıflaması OECD tarafından ISIC Rev.3 sınıflaması baz alınarak hazırlanmıştır.

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu, 2017

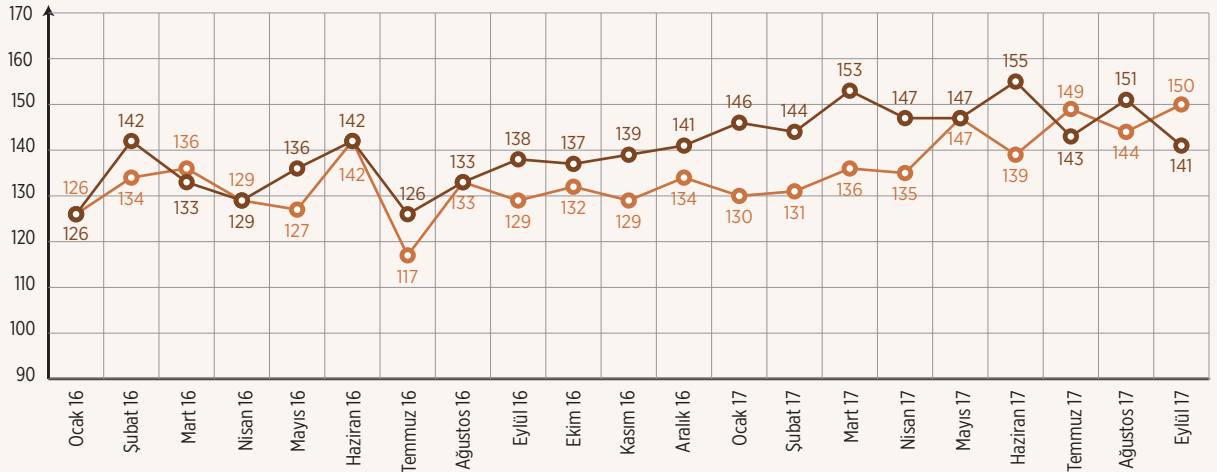
DIŞ TİCARET ENDEKSLERİ

DIŞ Ticaret Endeksleri, (2010=100), Eylül 2017

İhracat birim değer endeksi Eylül ayında bir önceki yılın aynı ayına göre %3 arttı. Endeks bir önceki yılın aynı ayına göre, gıda, içecek ve tütünde %6,3 azalırken, ham maddelerde (yakıt hariç) %8,3, yakıtlarda %17,8 ve imalat sanayinde (gıda, içecek, tütün hariç) %3,7 arttı. İhracat birim değer endeksi 2017 yılı üçüncü çeyrekte bir önceki yılın üçüncü çeyreğine göre %1,9 arttı. İthalat birim değer endeksi Eylül ayında bir önceki yılın aynı ayına göre %8,9 arttı. Endeks bir önceki yılın aynı ayına göre, gıda, içecek ve tütünde %3,4 azalırken, ham maddelerde (yakıt hariç) %16,4, yakıtlarda %25,6 ve imalat sanayinde (gıda, içecek, tütün hariç) %4 arttı. İthalat birim değer endeksi 2017 yılı üçüncü çeyrekte bir önceki yılın üçüncü çeyreğine göre %7,7 arttı.

İhracat birim değer endeksi %3 arttı
İthalat birim değer endeksi %8,9 arttı

Mevsim ve Takvim Etkisinden Arındırılmış DIŞ Ticaret Miktar Endeksleri (2010=100), Eylül 2017

İhracat miktar endeksi %5,5 arttı

İhracat miktar endeksi Eylül ayında bir önceki yılın aynı ayına göre %5,5 arttı. Endeks bir önceki yılın aynı ayına göre, gıda, içecek ve tütünde %17,3, ham maddelerde (yakıt hariç) %0,7, yakıtlarda %15,9 ve imalat sanayinde (gıda, içecek, tütün hariç) %3,4 arttı. İhracat miktar endeksi 2017 yılı üçüncü çeyrekte bir önceki yılın üçüncü çeyreğine göre %13,8 arttı.

İthalat miktar endeksi %7,4 arttı

İthalat miktar endeksi Eylül ayında bir önceki yılın aynı ayına göre %19,9 arttı. Endeks bir önceki yılın aynı ayına göre, gıda, içecek ve tütünde %28,8, ham maddelerde (yakıt hariç) %23,4, yakıtlarda %20,5 ve imalat sanayinde (gıda, içecek, tütün hariç) %14,7 arttı. İthalat miktar endeksi 2017 yılı üçüncü çeyrekte bir önceki yılın üçüncü çeyreğine göre %20,8 arttı.

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu, 2017

DIŞ TİCARET ENDEKSLERİ

↘ Mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış ihracat miktar endeksi %6,6 azaldı

Mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış seriye göre; 2017 Ağustos ayında 150,5 olan ihracat miktar endeksi %6,6 azalarak, 2017 Eylül ayında 140,6 oldu. Takvim etkilerinden arındırılmış seriye göre ise; 2016 Eylül ayında 137,5 olan ihracat miktar endeksi %1,9 artarak, 2017 Eylül ayında 140,1 oldu.

↘ Mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış ithalat miktar endeksi %4,3 arttı

Mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış seriye göre; 2017 Ağustos ayında 143,5 olan ithalat miktar endeksi %4,3 artarak, 2017 Eylül ayında 149,6 oldu. Takvim etkilerinden arındırılmış seriye göre ise; 2016 Eylül ayında 127,8 olan ithalat miktar endeksi %16,6 artarak, 2017 Eylül ayında 149 oldu.

↘ Dış ticaret haddi 2017 yılı Ağustos ayında 106,6 olarak gerekleőtı

İhracat birim değer endeksinin ithalat birim değer endeksinde bölünmesiyle hesaplanan ve 2016 yılı Eylül ayında 112,7 olarak elde edilmiő olan dış ticaret haddi, 6,1 puan azalarak, 2017 yılı Eylül ayında 106,6 oldu.

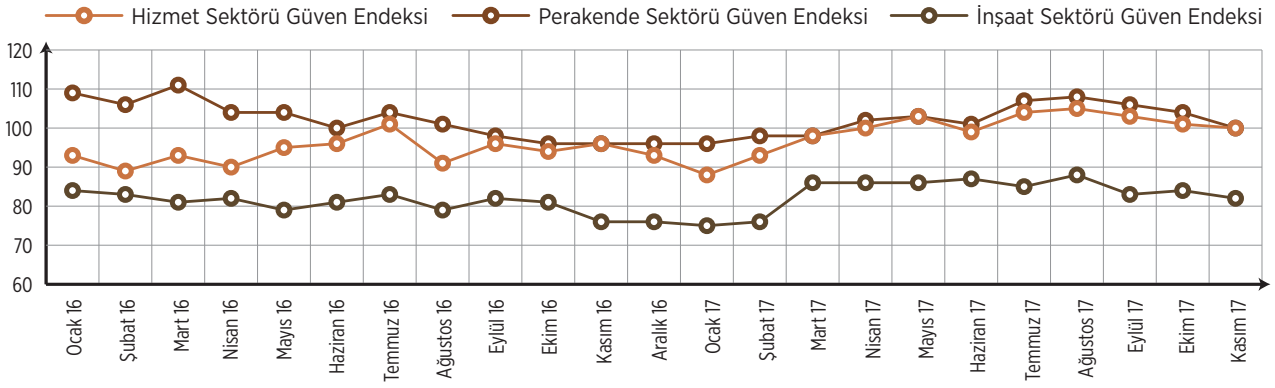
Dış ticaret miktar endeksleri (2010=100), Eylül 2017

	İHRACAT			İTHALAT		
	ENDEKS		DEĞİŞİM (%)	ENDEKS		DEĞİŞİM (%)
	2016 Eylül	2017 Eylül	2017 Eylül/ 2016 Eylül	2016 Eylül	2017 Eylül	2017 Eylül/ 2016 Eylül
BİRİM DEĞER ENDEKSLERİ						
Genel	93,0	95,9	3,0	82,5	89,9	8,9
Gıda, içecek ve tütün	102,9	96,4	-6,3	91,7	88,6	-3,4
Hammaddeler	94,2	102,1	8,3	75,7	88,1	16,4
Yakıtlar	63,3	74,5	17,8	54,2	68,1	25,8
İmalat (Gıda, içecek ve tütün hariç)	92,7	96,2	3,7	93,8	97,6	4,0
SITC'de baőka yerde sınıflandırılmayan mallar	114,2	115,7	1,3	96,4	103,9	7,8
MİKTAR ENDEKSLERİ						
Genel	123,5	130,2	5,5	119,9	143,8	19,9
Gıda, içecek ve tütün	117,0	137,2	17,3	143,5	184,8	28,8
Hammaddeler	122,9	123,8	0,7	97,0	119,7	23,4
Yakıtlar	105,6	122,4	15,9	121,6	146,5	20,6
İmalat (Gıda, içecek ve tütün hariç)	124,0	128,3	3,4	116,0	133,1	14,7
SITC'de baőka yerde sınıflandırılmayan mallar	154,7	182,8	18,1	212,8	547,3	157,2

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu, 2017

SEKTÖREL GÜVEN ENDEKSLERİ

➤ Kasım 2017

Hizmet sektörü güven endeksi 99,7 oldu

Mevsim etkilerinden arındırılmış hizmet sektörü güven endeksi Ekim ayında 101,1 iken, Kasım ayında %1,4 oranında azalarak 99,7 değerine düştü. Hizmet sektörü güven endeksindeki bu azalış; son üç aylık dönemde “iş durumunun” iyileştiğini ve “hizmetlere olan talebin” arttığını değerlendiren girişim yöneticisi sayısının azalmasından kaynaklandı. Hizmet sektöründe bir önceki aya göre; iş durumu ve hizmetlere olan talep endeksleri sırasıyla %1,8 ve %2,5 azaldı. Hizmetlere olan talep beklentisi endeksi ise aynı kaldı.

Perakende ticaret sektörü güven endeksi 99,9 oldu

Mevsim etkilerinden arındırılmış perakende ticaret sektörü güven endeksi Kasım ayında %3,9 oranında azalarak 99,9 değerine geriledi. Perakende ticaret sektörü güven endeksindeki bu düşüş; son üç aylık dönemde “iş hacmi-satışların” arttığını ve “mevcut mal stok seviyesinin” mevsim normallerinin altında olduğunu değerlendiren girişim yöneticisi sayısının azalmasından kaynaklandı. Gelecek üç aylık dönemde “iş hacmi-satışların” artacağını bekleyen girişim yöneticisi sayısı ise arttı. Perakende ticaret sektöründe bir önceki aya göre; iş hacmi-satışlar ve mevcut mal stok seviyesi endeksleri sırasıyla %10 ve %2,4 azalırken, iş hacmi-satışlar beklentisi endeksi %0,5 arttı.

İnşaat sektörü güven endeksi 82,4 oldu

Mevsim etkilerinden arındırılmış inşaat sektörü güven endeksi bir önceki ayda 84,2 iken, Kasım ayında %2,1 oranında azalarak 82,4 değerine düştü. İnşaat sektörü güven endeksindeki bu azalış; “alınan kayıtlı siparişlerin mevcut düzeyini” mevsim normalinin üzerinde değerlendiren ve gelecek üç aylık dönemde “toplam çalışan sayısında” artış bekleyen girişim yöneticisi sayısının azalmasından kaynaklandı. İnşaat sektöründe bir önceki aya göre; alınan kayıtlı siparişlerin mevcut düzeyi ve toplam çalışan sayısı beklentisi endeksleri sırasıyla %0,5 ve %3,2 azaldı.

Mevsim Etkilerinden Arındırılmış Sektörel Güven Endeksleri, Alt Kalemleri ve Değişim Oranları, Kasım 2017

	ENDEKS		BİR ÖNCEKİ AYA GÖRE DEĞİŞİM (%)	
	2017	2017	2017	2017
	10	11	10	11
Hizmet Sektörü Güven Endeksi	101,1	99,7	-2,2	-1,4
İş durumu (son 3 aylık dönemde)	98,6	96,8	-2,4	-1,8
Hizmetlere olan talep (son 3 aylık dönemde)	97,6	95,2	-2,3	-2,5
Hizmetlere olan talep beklentisi (gelecek 3 aylık dönemde)	107,0	107,0	-1,8	0,0
Perakende Ticaret Sektörü Güven Endeksi	104,0	99,9	-1,9	-3,9
İş hacmi-satışlar (son 3 aylık dönemde)	102,7	92,5	-5,8	-10,0
Mevcut mal stok seviyesi (*)	102,0	99,6	4,6	-2,4
İş hacmi-satışlar beklentisi (gelecek 3 aylık dönemde)	107,2	107,7	-3,6	0,5
İnşaat Sektörü Güven Endeksi	84,2	82,4	0,9	-2,1
Alınan kayıtlı siparişlerin mevcut düzeyi	69,1	68,7	0,2	-0,5
Toplam çalışan sayısı beklentisi (gelecek 3 aylık dönemde)	99,3	96,1	1,4	-3,2

(*) Mevcut mal stok seviyesi yayılma endeksinin artışı stok azalışını, azalışı ise stok artışını göstermektedir.

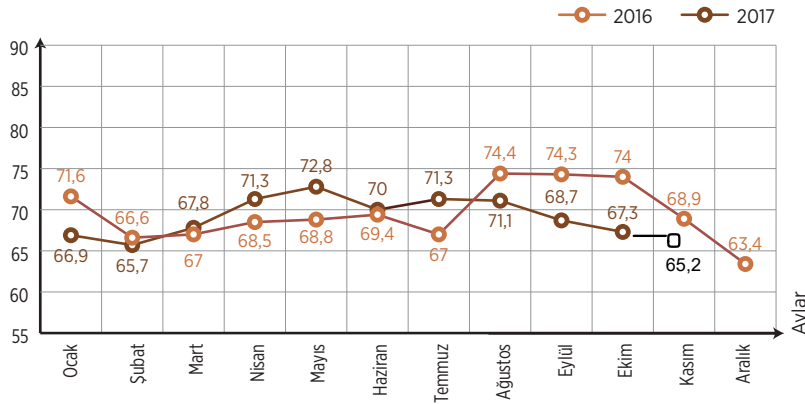
Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu, 2017

TÜKETİCİ GÜVEN ENDEKSİ

↘ Kasım 2017

Türkiye İstatistik Kurumu ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası işbirliği ile yürütülen tüketici eğilim anketi sonuçlarından hesaplanan tüketici güven endeksi, Kasım ayında bir önceki aya göre %3,2 oranında azaldı; Ekim ayında 67,3 olan endeks Kasım ayında 65,2 oldu.

Tüketici güven endeksi 65,2 oldu

Hanenin maddi durum beklentisi 84,6 oldu

Hanenin maddi durum beklentisi endeksi bir önceki aya göre %2,8 oranında azalarak Kasım ayında 84,6 oldu. Bu azalış, gelecek 12 aylık dönemde hanenin maddi durumunun daha kötü olacağını bekleyenlerin artmasından kaynaklandı.

Genel ekonomik durum beklentisi endeksi 87,1 oldu

Genel ekonomik durum beklentisi endeksi Ekim ayında 90,4 iken, Kasım ayında %3,7 oranında azalarak 87,1 değerine düştü. Bu azalış, gelecek 12 aylık dönemde genel ekonomik durumun daha kötü olacağı yönünde beklentisi olan tüketicilerin bir önceki aya göre artmasından kaynaklandı.

İşsiz sayısı beklentisi endeksi 70,9 oldu

İşsiz sayısı beklentisi endeksi Ekim ayında 70,88 iken, Kasım ayında %0,1 oranında artarak 70,95 oldu. Bu artış, gelecek 12 aylık dönemde işsiz sayısında düşüş bekleyenlerin artmasından kaynaklandı.

Tasarruf etme ihtimali endeksi 18 oldu

Tasarruf etme ihtimali endeksi %14,4 oranında azaldı. Ekim ayında 21 olan endeks, Kasım ayında 18 değerine düştü. Bu düşüş, gelecek 12 aylık dönemde tasarruf etme ihtimali olmadığını düşünen tüketicilerin bir önceki aya göre artmasından kaynaklandı.

Tüketici Güven Endeksi, Alt Kalemleri ve Değişim Oranları, Kasım 2017

	ENDEKS		BİR ÖNCEKİ AYA GÖRE DEĞİŞİM ORANI (%)	
	2017	2017	2016	2016
	10	11	10	11
Tüketici Güven Endeksi (*)	67,3	65,2	-2,0	-3,2
Hanenin maddi durum beklentisi	87,0	84,6	-2,9	-2,8
Genel ekonomik durum beklentisi	90,4	87,1	-4,5	-3,7
İşsiz sayısı beklentisi (**)	70,9	70,9	0,6	0,1
Tasarruf etme ihtimali	21,0	18,0	4,2	-14,4

(*) Sorgulamalar gelecek 12 aylık dönem için yapılmıştır.

(**) İşsiz sayısı beklentisi endeksinin artması, işsiz sayısı beklentisinde azalışı, azalması ise işsiz sayısı beklentisinde artışı göstermektedir.

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu, 2017

SANAYİ ÜRETİM ENDEKSİ

Sanayi üretimi bir önceki aya göre %10,4 arttı

➤ Eylül 2017

Takvim etkisinden arındırılmış sanayinin alt sektörleri (2010=100 temel yıllı) incelendiğinde; 2017 yılı Eylül ayında madencilik ve taşocakçılığı sektörü endeksi bir önceki yılın aynı ayına göre %4,6, imalat sanayi sektörü endeksi %10,4 ve elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım sektörü endeksi %13 arttı.

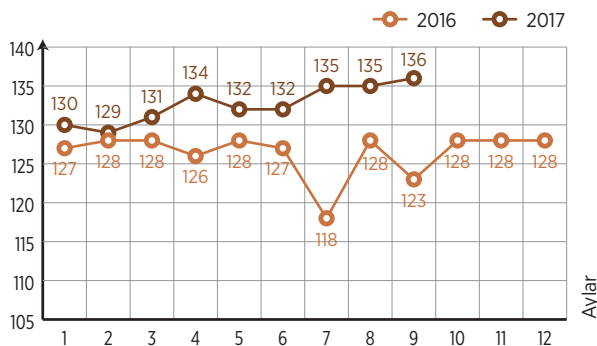
Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış sanayinin alt sektörleri (2010=100 temel yıllı) incelendiğinde, 2017 yılı Eylül ayında madencilik ve taşocakçılığı sektörü endeksi bir önceki aya göre %5,7, imalat sanayi sektörü endeksi %0,2 ve elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım sektörü endeksi %1,6 arttı.

Sanayi üretimi bir önceki yılın aynı ayına göre %0,6 arttı

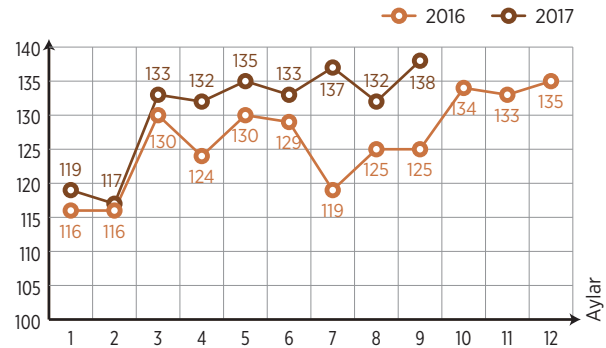
Sanayi Üretim Endeksi ve Değişim Oranları (2010=100), Eylül 2017

Sektör	ARINDIRILMAMIŞ			MEVSİM VE TAKVİM ETKİSİNDEN ARINDIRILMIŞ	
	Endeks	Endeks	Yıllık Değişim (%)	Endeks	Aylık Değişim (%)
Toplam Sanayi	129,5	137,9	10,4	136,7	0,6
Madencilik ve Taşocakçılığı	113,1	119,4	4,6	111,4	5,7
İmalat Sanayi	129,5	138,5	10,4	136,1	0,2
Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtım	137,7	143,1	13,0	144,8	1,6

Mevsim ve Takvim Etkisinden Arındırılmış Sanayi Üretim Endeksi (2010=100), Eylül 2017

Takvim Etkisinden Arındırılmış Sanayi Üretim Endeksi (2010=100), Eylül 2017

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu, 2017

SANAYİ ÜRETİM ENDEKSİ VE ŞİRKET İSTATİSTİKLERİ

En yüksek artış temel mobilya ürünlerinde gerçekleşti

Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış imalat sanayi alt sektörleri incelendiğinde, 2017 yılı Eylül ayında bir önceki aya göre en yüksek artış %14,7 ile mobilya imalatında gerçekleşti. Bu artışı, %10,03 ile Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı ve %10,02 ile Makine ve ekipmanların kurulumu ve onarımı takip etti.

Ana Sanayi Gruplarına Göre Endeks ve Değişim Oranları (2010=100), Eylül 2017

Sektör	ARINDIRILMAMIŞ	TAKVİM ETKİSİNDEN ARINDIRILMIŞ		MEVSİM VE TAKVİM ETKİSİNDEN ARINDIRILMIŞ	
	Endeks	Endeks	Yıllık Değişim (%)	Endeks	Aylık Değişim (%)
Toplam Sanayi	129,6	137,9	10,4	135,7	0,6
Ara mali imalatı	122,1	129,7	7,2	127,5	0,4
Dayanıklı Tüketim Mali İmalatı	153,6	167,6	36,5	155,1	6,6
Dayanısız Tüketim Mali İmalatı	121,7	130,1	8,7	130,4	-0,7
Enerji	130,3	135,5	11,6	135,4	1,8
Sermaye Mali İmalatı	150,0	161,7	10,9	156,8	0,0

En fazla azalış diğer ulaşım araçları imalatında gerçekleşti

Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış imalat sanayi alt sektörleri incelendiğinde, 2017 yılı Eylül ayında bir önceki aya göre en fazla azalış %16,11 ile diğer ulaşım araçları imalatında gerçekleşti. Bu azalışı, %15,30 ile temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı ve %11,85 ile deri ve ilgili ürünlerin imalatı takip etti.

Ana sanayi gruplarında tek azalış dayanısız tüketim malında gerçekleşti

Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış ana sanayi grupları (MIGs) incelendiğinde, 2017 yılı Eylül ayında bir önceki aya göre en fazla azalış %0,7 ile dayanısız tüketim mali imalatında gerçekleşti.

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu, 2017

➤ KURULAN VE KAPANAN ŞİRKET İSTATİSTİKLERİ

NUTS 3 KODU	İL ADI	2017 EKİM (BİR AYLIK)									2016 EKİM (BİR AYLIK)						
		KURULAN			TASFİYE			KAPANAN			KURULAN		TASFİYE		KAPANAN		
		Şirket	Kooperatif	Ger. Kişi Tic. İşl.	Şirket	Kooperatif	Şirket	Kooperatif	Ger. Kişi Tic. İşl.	Şirket	Kooperatif	Ger. Kişi Tic. İşl.	Şirket	Kooperatif	Şirket	Kooperatif	Ger. Kişi Tic. İşl.
TR411	BURSA	284	6	70	21	4	39	3	23	239	0	69	38	3	29	9	33
TR412	ESKİŞEHİR	47	0	77	2	1	8	0	29	56	0	82	8	0	5	2	39
TR413	BİLECİK	9	0	6	3	0	2	1	3	4	0	10	2	1	2	0	7
TOPLAM		340	6	153	26	5	49	4	55	299	0	161	48	4	36	11	79

Kaynak: TOBB Kurulan/Kapanan Şirket İstatistikleri, 2017

BİLİYOR MUYDUNUZ

- Osmanlı Devleti'nde ilk kalıcı eserlerin 1307 yılında yapılan ve bugün Bursa sınırlarında yer alan Aktimur (Akdemir) ve Balabanbey (Balabancık) Kaleleri olduğunu

- Bilinen ilk Osmanlı parasının 1327 yılında Bursa darphanesinde basıldığını

- Dört coğrafi bölgede (Marmara, Karadeniz, İç Anadolu, Ege) toprakları olan tek ilin Bilecik olduğunu

- İlk Tanımsal Araştırma Enstitüsü'nün 1925 yılında Eskişehir'de kurulduğunu

- İlk Türk otomobilinin olan Devrim'in 1961 yılında, Eskişehir'de üretildiğini

➤ Bazı Tanımlar

Dış ticaret haddi: İhracat birim değer endeksinin İthalat birim değer endeksine bölünmesi ile bulunur

İhracat birim değer endeksi: İhracatın birim değerlerinde meydana gelen değişimdir

İstihdam oranı: Çalışan insan sayısının, çalışabilir yaştaki insan sayısına bölünmesiyle bulunan orandır

İşgücüne katılma oranı: İşgücünün ku-

rumsal olmayan çalışma çağındaki nüfus içindeki oranıdır

İşsizlik oranı: İş bulamayan nüfusun toplam işgücüne oranıdır

İşveren girişim: Herhangi bir referans yılda en az bir ücretli çalışanı ile aktif olan girişimleri ifade eder

İthalat birim değer endeksi: İthalatın birim değerlerinde meydana gelen değişimdir

TÜFE: Halkın en fazla kullanmış olduğu mal ve hizmetlerin ortalama fiyat artışıdır

Tüketici güven endeksi: Tüketicilerin ekonomideki beklentilerini belirleyen bir ölçüttür

Sanayi üretim endeksi: Sanayi üretiminde meydana gelen artış ya da azalışı ifade eder

ÜFE: Genel olarak üreticilerin girdilerindeki ortalama fiyat artışıdır

NOTLAR

Lined writing area with horizontal dashed lines.

www.bebka.org.tr

www.bebka.org.tr

Yeni Yalova Yolu 4.Km Buttım İş Merkezi Buttım
Plaza Kat 6 16250 Osmangazi/Bursa TÜRKİYE

Telefon 0224 211 13 27 • Faks 0224 211 13 29